Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра німецької філології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету іноземних мов
Сулим В.Т. ____
"30" серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 02.07 Лексикографія

Спеціальність **035 Філологія**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація **035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)**

Освітньо-професійна програма **Німецька мова і література**
(назва спеціалізації)

Кафедра німецької філології

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Лексикографія» для студентів за спеціальністю 035 Філологія для спеціалізації 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література» , Львів: ЛНУ, 2018. – с.10.

Розробники: доц. Теребушко Ю. Р._____

Взято за основу робочу програму з курсу «Практична лексикографія» для студентів за напрямом підготовки студентів 6.020303 «Філологія» спеціальністю «Українська мова та література» 2017 року

Розробник: Ціхоцький І.Л., доцент, кандидат філологічних наук

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри німецької філології

_____

_

Протокол від "29" червня 2018 року № 9

Завідувач кафедри німецької філології проф. Максимчук Б.В.

(підпис) (прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

_____ Сумин В.Т.

_

Протокол від "30"серпня 2018 року № 1

©_____, 2018 рік
© _____, 2018 рік

1.Опис навчальної дисципліни
«Лексикографія»

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
03 Гуманітарні науки</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td>Спеціальність:
035 Філологія
Спеціалізація:
035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td></td><td>3</td><td></td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання
_____
(назва)</td><td rowspan="3"></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>5</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 7</td><td rowspan="10">Освітньо-професійна програма:
Німецька мова і література

Освітній ступінь:
бакалавр</td><td>16 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>58 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу "Лексикографія" є формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань про традиційні й нові підходи щодо класифікації різних типів словників, оволодіння базовими термінами лексикографії, а також вироблення систематизованих практичних навичок укладання наукових текстів лексикографічного типу.

Основними завданнями дисципліни є **формування наукових поглядів на лексикографію, вироблення практичних навичок користування словниками, укладання словникової продукції та самостійних спостережень над різними типами структур у виданнях лексикографічного типу, знання базових принципів лексикографії**

Після вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- предмет, завдання й місце теоретичної і практичної лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін;
- наукові праці з проблем історії, теорії, методики та практики лексикографії;
- основних дослідників, що працювали у сфері теоретичної і практичної лексикографії;
- головні ідеї провідних лексикографів;
- аспекти й методи дослідження в лексикографії;
- основні ознаки словника
- базові принципи та підходи до лексикографічної типології;
- основні теоретичні і практичні моделі укладання словників;
- базові терміни практичного словництва;
- принципи побудови статей у словниках різних типів;

Вміти:

- орієнтуватися у давніх та сучасних лексикографічних джерелах і використовувати їх у практичній діяльності;
- класифікувати словники за типом семантичної інформації та за прагматичною потребою споживача інформації;
- аналізувати концепцію та наукову ідеологію словників;
- аналізувати мікро- та макроструктуру словників різних типів;
- виокремлювати складові частини словникових статей;
- формувати лексикографічні реєстри;
- укладати словникові статті різних типів;
- редагувати словникові статті;

3. Програма з курсу «Лексикографія»

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет та завдання лексикографії. Лексикографія як наукова дисципліна. Сучасна лексикографічна парадигма. Базові поняття лексикографії.

Тема 2. Лексикографія теоретична та практична. Наукові напрями сучасної лексикографічної парадигми (Загальна (універсальна) і конкретна (національна) лексикографія; Синхронна (описова) і діахронна (історична) лексикографія; Загальномовна і лектна (діалектна, соціолектна, ідіолектна) лексикографія; Нормативна і реєстративна лексикографія; Тлумачна і перекладна лексикографія; Наукова, навчальна і довідкова лексикографія; Традиційна, комп'ютерна і корпусна лексикографія)

Тема 3. Типологія словників. За змістом (енциклопедичні (поняттєві) і лінгвістичні (загальномовні)); За відбором лексики (тезауруси (повні) і часткові); За способом опису слова (спеціальні та універсальні); За одиницею лексикографічного опису (словники лексем, морфем, фразеологічних одиниць.

Тема 4. Тлумачні словники німецької мови. Тлумачні словники української мови. Етимологічні словники. Особливості реєстру та змісту. Структурні моделі словникових статей. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Стилістичні словники. Синонімічні словники. Антонімічні словники. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.

Тема 2. Тематичні словники. Фразеологічні словники. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.

Тема 3. Орфоепічні словники. Словники скорочень, іншомовних слів тощо. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.

Тема 4. Статистична, навчальна, корпусна, комп'ютерна лексикографія. Теоретичні засади та принципи моделювання словникових статей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	ср		Л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Предмет та	12	2	2			8						

завдання лексикографії.												
Тема 2. Лексикографія теоретична та практична.	12	2	2			8						
Тема 3. Типологія словників.	12	2	2			8						
Тема 4. Тлумачні словники німецької мови. Тлумачні словники української мови.	10	2	2			6						
Разом – зм. модуль1	**46**	**8**	**8**			**30**						
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Стилістичні словники. Синонімічні словники. Антонімічні словники. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.	10	2	2			6						
Тема 2. Тематичні словники. Фразеологічні словники. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.	10	2	2			6						
Тема 3. Орфоепічні словники. Словники скорочень, іншомовних слів тощо. Композиція словникової статті. Основні прийоми і методи лексикографування.	10	2	2			6						
Тема 4. Статистична, навчальна, корпусна, комп'ютерна лексикографія. Теоретичні засади та принципи моделювання словникових статей.	14	2	2			10						
Разом – зм. модуль 2	44	8	8			28						
Усього годин	**90**	16	**16**			**58**						

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	Тема 1. Базові поняття лексикографії	8
2	Тема 2. Практична лексикографія	8
3	Тема 3. Типологія словників	8
4	Тема 4. Тлумачні словники	6
5	Тема 5. Синонімічні словники	6
6	Тема 6. Фразеологічні словники	6
7	Тема 7. Словники скорочень, іншомовних слів	6
8	Тема 8. Корпусна лексикографія	10
	Разом	58

6. Методи контролю

Методи контролю пов'язані з принципами та цілями навчання, визначаються метою навчання і зумовлюють способи та форми контролю.

В умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу **система контролю з «Лексикографії» охоплює поточний модульний контроль (модуль1, модуль 2) та підсумковий модульний контроль (залік).**

Поточний модульний контроль

Об'єктами поточного контролю є:

1. **успішність виконаним завдань до практичних занять;**

Форми контролю, усне опитування, перевірка письмових завдань , міні-презентації, модульні контрольні роботи (не менше двох на семестр);

2. **успішність самостійного вивчення рекомендованих тем курсу;**

Форми контролю, міні-презентації, усне опитування, письмовий контроль.

3. **відвідування практичних занять;**

Форми контролю, облік відвідування **Підсумковий модульний контроль**

Об'єктом **підсумкового модульного контролю - заліку** є визначення рівня засвоєння теоретичних знань та володіння практичними вміннями, сформованими у результаті вивчення всього курсу навчальної дисципліни.

7. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Аудиторна робота – 40 балів (2х20)
Індивідуальне завдання – 20 балів
Модульні контрольні роботи – 40 балів (2х20)
Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

1. Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань і базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (аудиторна робота)
40 – 37	відмінна	100 – 90
36 – 33	дуже добра	89 – 81
32 – 29	добра	80 – 71
28 – 25	задовільна	70 – 61
24 – 21	достатня	60 – 51
20 – 0	незадовільна	50 і менше

2. Оцінювання індивідуальної роботи студентів (0-20), враховує якість та обсяг опрацювання наукової літератури, вміння її реферувати, аналізувати, узагальнювати результати пошуків і виклад власних думок.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (індивідуальне завдання)
20 – 18	відмінна	100 – 90
17 – 16	дуже добра	89 – 81
16 – 15	добра	80 – 71
14 – 13	задовільна	70 – 61
12 – 11	достатня	60 – 51
10 – 0	незадовільна	50 і менше

3. Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжних етапах вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей (тестування)

40 – 37	відмінна	100 – 90
36 – 33	дуже добра	89 – 81
32 – 29	добра	80 – 71
28 – 25	задовільна	70 – 61
24 – 21	достатня	60 – 51
20 – 0	незадовільна	50 і менше

8. Методичне забезпечення

Рекомендована базова наукова та навчально-методична література

Рекомендована література

Базова

1. Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990.
2. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства. – К.; Одеса, 1991.
3. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. – К., 1985.
4. Донець Л. С., Мацько Л. І. Вступ до мовознавства: Практикум. – К., 1989.
5. Dornseiff, Franz. 2004. Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen. 8., völlig neu bearb. und mit einemvollständigen alphabetischen Zugriffsregister versehene Auflage von Uwe Quasthoff. Mit einer lexikographisch-historischen Einleitung und einer ausgewählten Bibliographie zur Lexikographie und Onomasiologie von Herbert Ernst Wiegand. Berlin/New York: Walter de Gruyter.
6. Lemnitzer, Lothar and Heike Zinsmeister. 2006. Korpuslinguistik. Eine Einführung. Tübingen: Narr.
7. Schierholz, Stefan J. and Herbert Ernst Wiegand. 2004. Die Wörterbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft (WSK). Eine neue Konzeption der linguistischen Fachlexikographie und ihre computergestützte Praxis. Lexicographica 20. 2004 [2005]: 164-264.
8. Wiegand, Herbert Ernst. 1998a. Wörterbuchforschung. Untersuchungen zur Wörterbuchbenutzung, zurTheorie, Geschichte, Kritik und Automatisierung der Lexikographie. Volume 1. Berlin/New York: Walter de Gruyter.

Допоміжна

1. *Бабій І.О.* Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань / І. Бабій. – Івано-Франківськ: Видавець Голіней О.М., 2012. – 180 с.
2. *Бабій І. О.* Українська лексикографія: Збірник тестів / І. Бабій. – Івано-Франківськ : Видавець Голіней О.М., 2016. – 88 с.
3. *Гордієнко Н.* Сучасна лексикографія як об'єкт лінгвістики / Н.Гордієнко // Українська мова: Науково-теоретичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 67-73.
4. *Демська-Кульчицька О.М.* Лексикографія: між ремеслом і наукою / О.М.Демська // // Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. Т. 85. – К.: Вид. дім НаУКМА, 2008. – С. 3-9.
5. *Демська О.* Вступ до лексикографії: Навчальний посібник / О.Демська. – К.: НАУКМА, 2010. – 266 с.

6. *Ціхоцький І., Левчук О.* Лексикографічний практикум: навчально-методичний посібник для студентів І курсу філологічного факультету / І.Ціхоцький, О.Левчук. – Львів, 2013. – 113 с.

Список словників

1. Augst G. Wortfamilienwörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1998.
2. Bünting K.-D. Deutsches Wörterbuch. – Chur: Isis Verlag, 1966.
3. Bussmann H. (Hrsg.). Lexikon der Sprachwissenschaft. – Stuttgart: Kröner, 2002.
4. Duden. Das große Fremdwörterbuch. – Mannheim: Dudenverlag, 2000.
5. Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in 10 Bänden. – Mannheim: Dudenverlag, 1999.
6. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. – Mannheim: Dudenverlag, 2001.
7. Glück H. (Hrsg.). Metzler Lexikon Sprache. – Stuttgart/ Weimar: Metzler, 2000.
8. Görner H. / Kempcke G. Synonymwörterbuch. – Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1973.
9. Greil J. Wortprofi. Schulwörterbuch. Deutsch. – München: R. Oldenburg Verlag GmbH, 1996.
10. Grimm J. / Grimm W. Deutsches Wörterbuch. – Leipzig / Stuttgart: Hirzel, 1965.
11. Großwörterbuch. Deutsch als Fremdsprache. Hrsg. von Prof. Dr. D. Goetz, Prof. Dr. G. Haensch, Prof. Dr. H. Wellmann. – Berlin – München: Langenscheidt Verlag, 1998.
12. Heinemann M. Kleines Wörterbuch der Jugendsprache. – Leipzig: Bibliographisches Institut, 1990.
13. Kluge F. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache. – Berlin / New York: de Gruyter, 2002.
14. Pfeifer W. (Hrsg.). Etymologisches Wörterbuch des Deutschen. – München: DTV, 1995.
15. Röhrich L. Lexikon der sprichwörtlichen Redensarten. Band 1–5. – Freiburg u.a.: Herder, 1999.
16. Schemann H. Synonymwörterbuch der deutschen Redensarten. – Straehlen: Straehlener Manuskript-Verlag, 1989.
17. Seibicke W. Historisches deutsches Vornamenbuch. Band 1–5. – Berlin / New York: de Gruyter, 1996–2003.
18. Stepanova M. D. (Hrsg.). Slovar' slovoobrazovatel'nych élementov nemeckogo jazyka. – Moskau: Russkij jazyk, 1979.

10. Інформаційні ресурси

1. DUDEN [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.duden.de/
2. DWDS Digitales Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache [Електронний ресурс] / hrsg. von Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften. – Режим доступу : www.dwds.de.